

Opstellingen een levende beeld taal met grammatica?

Mijmering zomer 2020

Vaak vergelijk ik opstellingen met een taal, in dit geval een levende beeldtaal. Als je een taal wilt leren is er naast de spelling ook een grammatica. Die leer je als kind volledig onbewust. Zo wordt de taal minder vloeiend of onbegrijpelijk als een essentieel woord ontbreekt of niet juist is. Met verwarring als gevolg. Ook de de volgorde van woorden in een zin zijn belangrijk: eerst een lidwoord en dan het zelfstandig naamwoord. Eerst 'de' en dan 'hond'. Draai je deze twee woorden om (eerst 'hond' en dan 'de') dan hoort iedereen dat het niet klopt al weet je nog wel waar het over gaat. Aan een opstelling ligt ook een grammatica ten grondslag en die is bij individuele opstellingen vooral heel behulpzaam. Je zet een beeld neer hoe je de verschillende mensen ten opzichte van elkaar positioneert. Zie de foto's. Als je de taal kent zie je dan waar de verwarring of de verstriking zit. Je ziet aan de positie van de poppetjes dat er iets ontbreekt, misschien een essentieel familielid? Als iemands bestaan is ondergeschoven of weggemoffeld, gebeurt dat vaak omdat het te pijnlijk was. Het effect lijkt op een belangrijk woord wat uit een zin is weggevallen. Die zin (het gezin) loopt dan niet en er blijft iets onbevredigends of raadselachtig. Naast het ontbreken van woorden kunnen ze ook nog in de verkeerde volgorde worden gebruikt en ook dat zie je in menselijke systemen. Staat een jongste kind boven zijn jongere broers en zusjes (omdat hij slimmer is of gezonder) dan geeft dat een storing. Dit zie je ook als kinderen achter of boven de ouders komen te staan. Dit werkt net zo verwarrend als een woord wat op de verkeerde plaats in een zin staat. Je begrijp de zin vaak nog wel maar de stroom is er uit. Bij een opstelling is dat ook zo: Staan ze boven de ouders dan krijgen de kinderen op zo'n plek geen voeding en ruggensteun. En daarmee te weinig ruimte voor een eigen toekomst.

Ook deze grammatica is een onderdeel van een collectieve kennis. Opstellingen werken wereldwijd in alle culturen. We weten het maar de een wat bewuster dan de ander. Het is dankbaar om met iemand samen in zijn of haar opstelling te vinden en te erkennen wat er mist of nodig is en deze ordening terug te brengen. Als een puzzel waar je samen over buigt

De vragen waar mensen voor een individuele opstelling voor komen zijn heel divers, van problemen met partnerschap, tot zorg om kinderen of gezondheidsvragen. Een kleine greep uit de opstellingen van de laatste weken.

Een weduwnaar van 73 jaar kwam met de vraag waarom zijn nieuwe liefde geen relatie met hem wilde terwijl alles leek te kloppen. Hij had over opstellingen gehoord van vrienden en dacht...ik kan het eens proberen. Hij stelde zich zelf op in een rij met zijn overleden vrouw en drie zonen. (zie foto) Zijn nieuwe vriendin, waar moest hij haar neerzetten? Uiteindelijk plaatste hij haar rechts voor zich. Voor de liefde moesten zijn kinderen naar een andere plek (niet naast maar voor hem) zodat er naast hem ruimte kwam voor een nieuwe partner. Ook zijn overleden vrouw verschoof naar de plek

van de eerste partner. Zes weken later was hij stomverbaasd toen haar bezwaren leken te smelten en er meer plek was voor haar.

Een vrouw die vragen had over haar partnerschap plaatste zich zelf (rode poppetje) tussen haar ouders in met het gezicht de zelfde kant op. Toen ik haar vroeg om haar man (blauwe poppetje) daarbij op te stellen wist ze het niet meer.....waar moet hij nu staan? Onbewust had ze het beeld neergezet, waarmee ze tegelijk de verwarring uitdrukt over haar juiste plek in relatie tot haar ouders. En die is niet tussen hen in! Zij is hun kind, niet hun bemiddelaar of wat dan ook. Zo is er geen vrije plek naast haar voor haar partner.

Of een moeder die zich zorgen maakt om haar dochter en zich zelf en haar man pal voor de drie kinderen plaatst. Ter bescherming van wat? Haar ouders die beide veel hebben meegemaakt ook in de relatie, staan links naast haar, zo, dat ze deze steeds in het oog kan (moet) houden. Als ik haar vraag om de toekomst op te stellen (gele poppetje) ontstaat er verwarring. Ze ziet hoe zij en haar man beide voor de toekomst van hun kinderen staan, in de weg....uit de beste bedoelingen. Het verleden van haar ouders ligt nog niet achter haar en maakt haar alert. Dat raakt haar en geeft tegelijk een nieuwe richting in wat nodig is om het zware van haar ouders achter zich te laten. Op zo'n manier dat het haar ook meer gewicht geeft in haar leven. Gewicht wat ontstaat door levenservaring door de generaties heen waardoor we onze kinderen aan het leven durven toevertrouwen?

Of de dochter wiens leven stagneert en op mijn verzoek haar herkomst gezin opstelt. Zij, haar broer en haar gescheiden ouders staan alle vier op een hoek van een kruis. Ze kijken naar het midden en staan in twee lijnen tegen over elkaar: de ouders ver uit elkaar en de kinderen dicht bij elkaar én tussen de ouders in. Ze kijken alle vier naar de zelfde plek op de grond. 'Waar kijken ze naar, waar zijn ze alle vier op gericht, wie mist daar?' Is er nog een kind geweest wat geen goede plaats heeft

gekregen? Zo komen we in gesprek over het eerste kind, haar oudste zus die gestorven is bij de geboorte. Zij is daarmee het derde en niet het tweede kind.

Zo brengt een opstelling iets naar buiten wat blijkbaar van binnen gevoeld en waargenomen wordt maar geen echte plek heeft gekregen. Het toont de werkelijkheid van dat moment die op zoek is naar compleetheid en ordening. Als de ordening herstelt kan het kind vóór de ouders staan met zijn ouders achter zich de toekomst tegemoet. Dan kan de liefde en het leven weer stromen. Het onzichtbare wordt zichtbaar de blinde verwarde liefde wordt ziende liefde. Liefde die ontstaat als alles er mag zijn, als het heel is.

INGE LAND